

4. 9. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nejednotná pravidla pro vytváření pruhu pro průjezd vozidel s právem přednostní jízdy

Jedním z praktických projevů zavedené (a zcela nepochybně žádoucí) privilegizace vozidel s právem přednostní jízdy[1] je povinnost řidičů ostatních vozidel umožnit těmto vozidlům bezpečný a plynulý průjezd, v případě nutnosti svá vozidla i zastavit tak, aby jim nepřekážela.[2] Jakým způsobem umožnit vozidlům s právem přednostní jízdy plynulý průjezd v situaci, kdy se řidiči ocitnou v koloně na dálnici (či silnici pro motorová vozidla), stanoví § 41 odst. 8 zákona o provozu. Tento článek se zaměří na odlišnost této právní úpravy vůči právní úpravě okolních států.

Ustanovení § 41 odst. 8 zákona o provozu normuje, že „*pokud hustota provozu na dálnici nebo silnici pro motorová vozidla o dvou jízdních pružích v jednom směru jízdy vyvolá vznik kolony stojících vozidel, jsou řidiči souběžně jedoucích vozidel povinni před zastavením vozidla vytvořit mezi sebou jeden průjezdný jízdní pruh široký nejméně 3,0 m pro průjezd vozidel s právem přednostní jízdy; **je-li v jednom směru jízdy tři a více jízdních pružů, sníží vzájemný boční odstup řidiči vozidel v levém a středním jízdním pruhu nebo středních jízdních pružích.** Řidiči jedoucí v krajních jízdních pružích v jednom směru jízdy mohou při vytváření průjezdného jízdního pruhu vjet na krajnici nebo na střední dělicí pás. Řidičům ostatních vozidel je vjezd do pruhu pro průjezd vozidel s právem přednostní jízdy a jízda v tomto pruhu zakázána; toto neplatí pro vozidla vlastníka pozemní komunikace a vozidla technické pomoci.“*

Z výše uvedeného vyplývá, že v případě, že řidič uvízne v koloně na pozemní komunikaci o třech a více jízdních pružích, je povinen, ještě před zastavením vozidla, uhnout směrem doleva, nachází-li se ve středním jízdním pruhu (řidiči v pravém jízdním pruhu se uhybají směrem doprava, přičemž mohou vjet na krajnici, jak se uvádí dále v citovaném ustanovení). Tímto postupem se tak pro vozidla s právem přednostní jízdy vytvoří průjezdný jízdní pruh mezi středním a pravým jízdním pruhem.

Pakliže by občan České republiky při pobytu v Německu či Rakousku předpokládal, že tamní právní úprava bude totožná s tou českou, a v případě potřeby by se zachoval tak, jak je (či spíše tak, jak by měl být) zvyklý, nejednal by v souladu s tamější právní úpravou a mohl by tak způsobit poměrně závažnou komplikaci např. projíždějícímu sanitnímu vozu (obdobně Němec či Rakušan v ČR), a to s pokutou až 2.180 EUR (Rakousko). Německá a rakouská právní úprava v této souvislosti pracuje s pojmem *Rettungsgasse*, což je speciální výraz pro takovou situaci a průjezd vozidel s právem přednostní jízdy.[3]

Dle § 11 odst. 2 německého *Straßenverkehrs-Ordnung*, jsou totiž řidiči vozidel jedoucích v prostředním pruhu povinni přiklonit se k vozidlům po jejich pravé straně tak, aby vytvořili průjezdný pruh pro vozidla s právem přednostní jízdy mezi levým a s ním sousedícím pruhem.[4] Jak již bylo zmíněno, obdobně je tomu v Rakousku, ale také např. ve Švýcarsku či Slovinsku. Naopak na

Slovensku je situace prozatím stejná jako v České republice, nicméně i tam se již chystá novela, která tamní právní úpravu přiblíží Německu či Rakousku a průjezdný pruh se zde bude tvořit rovněž mezi levým a jemu přilehlým pruhem.

V České republice je pak snaha o novelizaci-harmonizaci prozatím v obdobné situaci jako na Slovensku. Ministerstvo dopravy začalo pracovat na novele zákona o provozu, a to právě stran ustanovení § 41 odst. 8. Pozměněné znění § 41 odst. 8 zákona o provozu by mělo znít následovně: *„Není-li dálnice nebo silnice pro motorová vozidla s nejméně dvěma jízdními pruhy volně průjezdná z důvodu kolony stojících nebo pomalu jedoucích vozidel, jsou řidiči vozidel povinni vytvořit mezi jízdními pruhy prostor pro průjezd vozidel s přednostním právem jízdy; přitom smějí vjet na krajnici nebo na střední dělicí pás. **Jsou-li v jednom směru jízdy více než dva jízdní pruhy, vytváří se tento prostor mezi jízdním pruhem, který je nejvíce vlevo, a k němu přiléhajícím jízdním pruhem.** Do tohoto prostoru smějí vjet pouze vozidla s právem přednostní jízdy, vozidla správce pozemní komunikace a vozidla sloužící k odstranění následků dopravní nehody nebo překážky provozu na pozemních komunikacích.“*

Závěrem tak nezbývá než doufat v co nejrychlejší schválení navrhované změny. Je totiž s podivem, s ohledem na závažnost potenciálních následků způsobených shora popsanou odlišností v právní úpravě této konkrétní situace, že ke sjednocení nedošlo mnohem dříve ani na úrovni vnitrostátní, ani na úrovni unijní, a to i přesto, že Evropský parlament v roce 2011 požadoval mj. *„důslednou harmonizaci dopravních značek a pravidel silničního provozu do roku 2013...“*[5] Takovou harmonizaci by si tato oblast jistě zasloužila.

Mgr. Marek Hučík

Martin Pešek

[ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.](#)

V Jámě 699/1
110 00 Praha 1

Tel.: +420 601 062 227
e-mail: hucik@arws.cz

[1] Vozidlem s právem přednostní jízdy se dle ustanovení § 41 odst. 1 zákona č. [361/2000](#) Sb., zákona o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o provozu“), rozumí vozidlo, které „při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštního výstražného světla modré barvy, případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení“.

[2] § 41 odst. 7 zákona o provozu

[3] Nouzový pruh v EU, kde a jak? [online]. uamk.cz. Dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

[4] „Sobald Fahrzeuge auf Autobahnen sowie auf Außerortsstraßen mit mindestens zwei Fahrstreifen für eine Richtung mit Schrittgeschwindigkeit fahren oder sich die Fahrzeuge im Stillstand befinden, müssen diese Fahrzeuge für die Durchfahrt von Polizei - und Hilfsfahrzeugen zwischen dem äußerst linken und dem unmittelbar rechts daneben liegenden Fahrstreifen für eine Richtung eine freie Gasse bilden.“

[5] Viz Usnesení Evropského parlamentu ze dne 27. září 2011 o evropské bezpečnosti silničního

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě – zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)